

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Quibus modis morbos, in humanis corporibus creet dæmon?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

circa sepulchra oberrare. De muliere curuata, quam conuul-
sione spinæ dorsi alligauit, supra mentio est facta. Ut adeò, qui
negant, morbos nonnullos à dæmonibus prouenire, inter Eth-
nicos & Atheos sint annumerandi. Iosephus sanè Iudæus Salo-
monem hos dæmoniacos morbos curandi artem à Deo edoctum
his verbis memorat: *Præstitit Deus etiam Salomoni, ut contra
dæmones artem, ad utilitatem hominum, & eorum curas edisceret.*

Ob hanc mælitiam & potentiam nocendi tam varia nomi-
na sortitus est diabolus. Dicitur enim 1. *Angelus percutiens*, &
interficiens Ægyptios, qui Hebraicè *Mashhih*, id est, *Percussor*,
vel *homicida*, vel *corrumpens*, aut *perdens*, Græcè *Olothrentes*, id
est, *perniciem afferens* vocatur. 2. Nominatur *Angelus crudelis*.
3. *Angelus exterminator*. 4. Appellatur πνεῦμα δαδαινας, *spiritus*
infirmittatis, quia dæmones in sacris litteris nomen habent ab esse
ctu, vnde dicitur *spiritus infirmittatis*, qui facit infirmos; *spiritus*
auaritia, qui impellit in auaritiam; *fornicationis*, qui incitat ad
fornicandum. 5. Nuncupatur *Rex abyssi*, Hebraicè *Abaddon*,
Græcè autem *Apollyon*, Latine habens nomen *Exterminans*. 6. De-
nique dæmones nomine *mortiferorum* intelliguntur, quibus vita
impiorum dicitur appropinquare. Permittuntur enim à Deo
isti spiritus, ut in vindictam scelerum impijs, aut in meritum co-
ronæ pijs morbos immittant. Quod vel Ethnici ipsi agnouerunt,
qui certos quosdam morbos dijs suis, hoc est, diabolis attribue-
runt, ut de *Ceritis*, qui dicti sunt *Cereriisti* δαητηριόληπτες, de lym-
phatis, de Panicis similibusque constat. Hinc Phœbades, hinc
Mænades, hinc furiosa mente Corybantes: hinc fanaticos &
varijs linguis in morbo loquentes δαημονώγτες, vel ab Hecate, aut
ab Heroibus infestatos appellabant. Qua de causa etiam Leuinus
Lemnius tandem dat manum, & fatetur, dæmones huiusmodi
morborum causas esse. Quòd si igitur possunt morbos ciere, nec
dubium est, velle, quis neget eos id facere, si permittantur?

Restat, ut indagemus modum, quo id faciunt. Varij sunt
modi, sicut & morbi. Aliquos Francisc. Valesius indicauit. 1. Id
facit dæmon tãquam causa externa, nam extrinsecus adueniens
corpus inhabitat, & malus inquilinus domum turbat, omnia
susque deque vertendo, sine alia materia, vel interna agente
causa,

Luc. 13. 11.

Ioseph. lib. 8
antiq. c. 2.

IX.

Exod. 12. 23.

Prou. 17. 11.

Judith 8. 25.

1. Cor. 10. 10.

Luc. 13. 11.

Apocal. 9. 11.

Iob. 33. 22.

Lucian. in
Philopseu. &
Hippocrates
de sac. morb.
Leuin. Lemn.
lib. 2. de oc-
cul. nat. mi-
rac. cap. 3.

X.

Franc. Vale-
sius c. 28. sacre
Philosoph.

caussa, dum impedit, vel lædit sensationes, vel spiritus animales detinet, aut subtrahit. 2. Si morbi ex materia pendeant, mouet internas causas, vt enim melancholiam excitet, bilem atrâ commouet, ac fuligines in cerebrum & sensuum internorum cellulas propellit; moxque per causas exurentes, vel detentionem istius humoris, ne expurgetur, bilem auget. Vnde tristitiæ, & desperationes oriuntur. 3. Vt epilepsiam, paralytim, & similes noxas procuret, cõgregat succum crassorem, quo ventriculum cerebri obturet, vel neruorum radices obstruat. 4. Cæcitatem, vel surditatem creat, per noxia excrementa ad aures, vel oculos coacernata. 5. Odium, amorem, aliasque animi perturbationes inducit, dum mouet internas rerum imagines, vt in imaginatione firmiùs inhærescant. 6. Potest è rebus venenosissimis, id, quod est maximè virulentum, educere, & eo inficere spiritus vitales, animales, aut sanguinem ipsum ac ceteros humores. 7. Eos morbos, qui ab internis causis non pendent, sed ab externo tantùm nocumento, vel noxio afflatu, plerumque per se operatur; vt quando instrumenta maleficij, vnctiones, signa, res defossæ &c: ad ipsum veneficium vim naturalem nullam habent. Tunc enim sunt pro signis dumtaxat, ad quæ ex pacto dæmon operatur. 8. Nec dubium est, posse eum per res externas homini vim inferre, premendo, cædendo, fauciando. 9. Quædam, quæ naturaliter quoque, medicis testibus, possunt in corporibus humanis, ex prauis humoribus coalescere, possunt etiam arte dæmonis generari, per eosdem humores ab illo constipatos: vt sunt topht, lapilli, capilli, oscilla, conchylia, spinæ, glomi pilorum. Facile enim potest vlcera, & in vlceribus eadem creare, quæ vi naturæ morbi aliàs collegissent. 10. Acus, cultri, clauis, forcices atque alia talia metallica artificiosè conformata, quæ nulla naturali vi ex putrefactione possunt, vel tam breui tempore, vel tam artificiosa dispositione in corpore humano conuenire; & tamen videntur subinde è corpore excerni, aut exsecari, varijs modis videntur. Aliquando, per illusionem sensuum, humores qui eijciuntur: aliquando ipse aër condensatus apparere esse acus, culter &c. aliquando celeritate dæmonis veri cultri, & similia. quæ in corpore numquam fuerunt, videntur euomi: aliquando, vt Binsfeldius

Galen. lib. 1.
ad Glauc.
Celsus lib. 5.
cap. 6. Leuin.
Lemn. lib. 3.
de occult.
nat. mirac.
cap. 40.

feldius aduertit, dæmon hominem profundo somno demergit, & sensum doloris eximit, mox membrum dextrè incidit, vt cultrum, testam, & similia inferere possit; vbi inseruit, eadem rursus subtilitate, more chirurgi, vulnus adeò consolidat, vt nulla cicatrix, vel vestigium relinquatur. Aliquando res tales solidas infra pulveris comminuit, atque in corpus illatas, rursus vnit, idque adeò velociter, vt humanis oculis integræ emitti, & immitti videantur. Sed quis vult omnes modos rursari, quibus mille artifex vtitur ad nocendum mortalibus, vel illudendum?

CAPVT XIX.

Quintam morborum aliorumq; humanorum malorum causam esse sagas, veneficos, aliosque cacodemonis ministros.

Quemadmodum DEVS non solum ipse prouidet consultique hominum saluti, verum etiam Angelos Apostolosque mittit, qui nos doceant, dirigant, custodiant, in vita & virtute conseruent: ita similis DEVS diabolus & ipse tamquam leo rugiens circuit quarens, quem deuoret, & insuper alios legatos sociosque legit, per quos noceat. Sicut enim, quando solus sibi non videtur sufficere ad hominem diuexandum, vadit, & assumit septem alios spiritus secum nequiores se: sic etiam, quia saepe non satiat malitiæ suæ sitim ijs damnis, quæ ex Orco procurat, homines ipsos in homines immittit; & non raro plus potest per istos, quam per semetipsum: non quasi homines sint diabolis potentiores, quorum ope & viribus vtuntur; sed quia horum maior est ad nocendum libertas, dæmonum autem libido seruiendi plerumque ligata impeditur, ne tanta damna inferat, quantâ malitiâ incitantur ad ea inferenda. *Hi spiritus*, inquit D. Cyprianus, *sub statu atq; imaginibus consecratis delitescunt, hi afflatu suo vatumpectora inspirant, extorum fibras animant, auium volatus gubernant, sortes regunt, oracula efficiunt, falsa veris semper inuoluunt: nam & falluntur, & fallunt: vitam turbant, somnos inquietant, irrepentes etiam in corporibus occultè mentes terrent, membra distorquent, valetudinem frangunt, morbos laceffunt, vt ad*

I.
1. Petr. 5. 8.
Matth. 12. 45.
S. Cyprian. de idol. vanit.